

8. Mordvinova I., Olkhovyk A. (2018) Pidhotovka studentiv spetsialnosti Fizychna terapiia ta Erhoterapiia u krainakh Yevropy / Training of students majoring in Physical Therapy and Occupational Therapy in European countries. Pedagogichni nauky: teoriia, istoriia, innovatsiini tekhnolohii. № 1. S. 152–161.
9. Osipov V. (2019) Osoblyvosti pidhotovky maibutnikh fizychnykh terapevtiv do profesiinoi diialnosti v umovakh reformuvannia systemy medychnoi reabilitatsii v Ukraini. Peculiarities of preparation of future physical therapists for professional activity in the conditions of reforming the system of medical rehabilitation in Ukraine.. Naukovi zapysky Berdianskoho derzhavnoho pedagogichnoho universytetu. Pedagogichni nauky: zb. nauk. pr. Berdiansk: BDPU. № 2. S. 241–250.
10. Suvorova Ya. V. (2018) Struktura ta zmist profesiinoi kompetentnosti maibutnoho fakhivtsia z fizychnoi terapii / The structure and content of professional competence of the future specialist in physical therapy. Naukovyi chasopys NPU im. M. P. Drahomanova. № 5. S. 194–198.
11. Zakon Ukrainy Pro vyshchu osvitu. Law of Ukraine On Higher Education, URL: <https://www.precedent.ua/1556-18/20200116> (accessed March 16, 2020).
12. Sait MOZ Ukrainy URL: <https://moz.gov.ua/article/news/novi-posadi-i-multidisciplinarna-komanda-moz-ukraini-prodovzhue-vprovadzhuvaty-pidhid-dokazovoi-reabilitacii> (accessed June 23, 2020).
13. IV Vseukrainskyi zizd fakhivtsiv iz sportyvnoi medytsyny ta likuvalnoi fizkultury № 2 (32) Ukrainskyi visnyk medyko-sotsialnoi ekspertyzy. 2019. S. 43–48.

УДК 37.036

DOI 10.25128/2415-3605.20.2.15

ВАЛЕРІЯ ІВЧЕНКО

orcid.org/0000-0002-8011-2306

Valeriya6365@gmail.com

аспірантка

Криворізький державний педагогічний університет

пр. Гагаріна, 54, м. Кривий Ріг

РОЛЬ ХУДОЖНЬО-ЕСТЕТИЧНОЇ ІНТЕРПРЕТАЦІЇ ТВОРІВ МИСТЕЦТВА У ФОРМУВАННІ ЕСТЕТИЧНОЇ СВІДОМОСТІ МАЙБУТНІХ ДИЗАЙНЕРІВ

На основі проведеного аналізу наукових здобутків провідних закордонних та українських дослідників обґрунтовано сутність поняття «художньо-естетична інтерпретація». Розглянуто об'єкт орієнтації процесу художньо-естетичної інтерпретації, її результат та характерні особливості інтерпретаційної діяльності. Висвітлено положення щодо тлумачення поняття «естетична свідомість особистості» з боку широкої та вузької позиції її розуміння. Охарактеризовано основні складові елементи естетичної свідомості особистості: естетичне почуття, естетичний смак та естетичний ідеал. Зазначено недоліки підходів художнього консерватизму та художнього прогресизму щодо проектної діяльності. Акцентовано, що оптимальним підходом до розвитку естетичного у сьогоденні є «компромісний підхід». Проаналізовано творчість провідних вітчизняних дизайнерів та графіків XXI ст. у наступних різновидах проектної діяльності: графічний дизайн, мистецтво інсталяції (арт-дизайн), книжковий дизайн, дизайн середовища (стріт-арт, суперграфіка). На основі інтерпретації художніх творів відображено рівень впровадження естетичної компоненти та духовно-сміслового наповнення художніх творів. Це дозволило поділити мистецькі зразки за рангом високої та низької художньо-естетичної цінності. Також, виявлено тенденції розвитку мистецького ринку України, обґрунтовано його позитивні та негативні впливи на формування естетичної свідомості особистості. Доведено, що ступінь розвитку естетичної свідомості та інтерпретаційних навичок є важливим фактором в професійному становленні майбутніх фахівців з естетичного проектування. Окреслено критерії які пред'являються до дизайн-продукту сучасності.

Ключові слова: художньо-естетична інтерпретація, дизайн-освіт, естетична свідомість, естетичний смак, естетичний ідеал, естетичне почуття.

ВАЛЕРІЯ ІВЧЕНКО

аспірантка

Криворожский государственный педагогический университет

РОЛЬ ХУДОЖЕСТВЕННО-ЭСТЕТИЧЕСКОЙ ИНТЕРПРЕТАЦИИ ПРОИЗВЕДЕНИЙ ИСКУССТВА В ФОРМИРОВАНИИ ЭСТЕТИЧЕСКОГО СОЗНАНИЯ БУДУЩИХ ДИЗАЙНЕРОВ

На основе проведенного анализа научных достижений ведущих зарубежных и украинских исследователей обоснованно сущность понятия «художественно-эстетическая интерпретация». Рассмотрены объект ориентации процесса художественно-эстетической интерпретации, ее результат и характерные особенности интерпретационной деятельности. Освещены положения относительно толкования понятия «эстетическое сознание личности» со стороны широкой и узкой позиции ее понимания. Охарактеризованы основные составляющие элементы эстетического сознания личности: эстетическое чувство, эстетический вкус и эстетический идеал. Указаны недостатки подходов художественного консерватизма и художественного прогрессизма касаясь проектной деятельности. Акцентировано, что оптимальным подходом к развитию эстетического в настоящее время является «компромиссный подход». Проанализировано творчество ведущих отечественных дизайнеров и графиков XX века в следующих разновидностях проектной деятельности: графический дизайн, искусство инсталляции (арт-дизайн), книжный дизайн, дизайн среды (стрит-арт, суперграфика). На основе интерпретации художественных произведений показано уровень внедрения эстетического компонента и духовно-смыслового наполнения художественных произведений. Это позволило разделить художественные образцы по рангу высокой и низкой художественно-эстетической ценности. Также было охарактеризовано тенденции развития отечественного художественного рынка. Обоснованно его положительное и отрицательное влияние на формирование эстетического сознания личности. Доказано, что степень развития эстетического сознания и интерпретационных навыков является важным фактором в профессиональном становлении будущих специалистов с. эстетического проектирования. Определены критерии предъявляемые к дизайн-продукту современности.

Ключевые слова: художественно-эстетическая интерпретация, дизайн-образование, эстетическое сознание, эстетический вкус, эстетический идеал; эстетическое чувство.

VALERIA IVCHENKO

Graduate Student
Kryvyi Rih State Pedagogical University
54 Gagarin Avenue, Kryvyi Rih

THE ROLE OF ARTISTIC AND AESTHETIC INTERPRETATION OF ART WORKS IN THE FORMATION OF AESTHETIC CONSCIOUSNESS OF FUTURE DESIGNERS

The study is based on the problem of domestic design entering the international market and the development of competitive products by improving its aesthetic qualities. Although a considerable amount of research has been devoted to the problem artistic and aesthetic interpretation, few attempts have been made to investigate formation of the designer's interpretive competence. However, it's a major component of project activity. The purpose of the article is to substantiate the concept of forming of aesthetic consciousness of the future designers by means of interpretive activity. To achieve the goal of the research the author uses the following scientific methods: the method of studying and generalizing theoretical and practical scientific experience, the method of comparison, the method of analysis, the method of synthesis, the method of artistic and aesthetic interpretation. The essence of the concept of "artistic and aesthetic interpretation" has been substantiated in the article. The author analyzes the object of orientation of the process of artistic and aesthetic interpretation, its result and the features of the interpretive activity. In the article the author highlights the positions on the interpretation of the concept of "aesthetic consciousness of personality" from the broad and narrow position of its understanding. The article describes the main components of the aesthetic consciousness of personality: aesthetic feeling, aesthetic taste and aesthetic ideal. In the article the author notes the shortcomings of the approaches of artistic conservatism and artistic progressiveness in the project activity. The author emphasizes that the only optimal approach to the development of the aesthetic in the present is the "compromise approach". In the article the author analyzes the creativity of the Ukrainian domestic designers and graphic artists of the 21st century. In the following types of the project activities: graphic design, installation art (art design), book design, environment design (street art, supergraphics). The author reflects the

СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ УДОСКОНАЛЕННЯ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ У ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ УКРАЇНИ

level of implementation of the aesthetic component and the spiritual and semantic filling of the art works, as well as divides the art works by the rank of high and low artistic and aesthetic value. The article reveals the tendencies of development of the domestic art market and its positive and negative influences on the formation of the aesthetic consciousness of personality are grounded. The author argues that the degree of development of aesthetic consciousness and interpretive skills is an important factor in the professional development of the future designers.

Keywords: *artistic and aesthetic interpretation, aesthetic consciousness, design education, aesthetic feeling, aesthetic taste, aesthetic ideal.*

Нерідко сьогодні в наукових дослідженнях, присвячених формуванню естетичної культури молодого покоління, а також в мистецтвознавчих дописах, які висвітлюють тенденції розвитку сучасного мистецтва, можна зустріти зауваження щодо «естетичного голоду» в суспільстві XXI ст. Прагматичний світогляд, який обплутав молоді уми сьогодення, витіснив на периферію традиційні ціннісні орієнтації пращурів як у мистецтві зокрема, так і в культурі загалом. Наслідки втрати духовної складової у творах сучасного мистецтва в догоду ринковій комерціалізації, модному епатажу та «естетизації повсякденності» призводять до поступового руйнування особистості дизайнера і, як результат – творчої деградації фахівця, втрати його конкурентоспроможності, орієнтації у майбутньому. Натомість з позиції філософського, культурологічного, психологічного та педагогічного розуміння «естетичне» є однією з ключових цінностей у процесі становлення особистості, формування таких її механізмів, як духовність, самоактуалізація та самореалізація. У зв'язку із цим перед закладами вищої освіти України з підготовки майбутніх дизайнерів виникає необхідність у своєчасній нейтралізації окресленого негативного впливу на свідомість студентів та в підвищенні ефективності процесу естетичного виховання. Одним з ефективних напрямів є підготовка майбутніх дизайнерів до художньо-естетичної інтерпретації творів мистецтва. Згідно з Стандартом вищої освіти бакалаврського та магістерського рівнів галузі знань 02 «Культура і мистецтво» за спеціальністю 022 «Дизайн» вона є головним компонентом художньо-творчої діяльності та одним із ключових умінь дизайнера.

Вивченню інтерпретаційної діяльності присвячено дослідження багатьох європейських та вітчизняних науковців у різних наукових аспектах: філософському (Г. Гадамер, В. Дільтей, Г. Зельдмайер, М. Гайдеггер, Ф. Шлейрмахер та ін.), педагогічному (Л. Бутенко, О. Ляшенко, В. Корзун, Є. Колесник, О. Колоялова, О. Рудницька, О. Шикирінська та ін.), психологічному (В. Крицький, Я. Пономаренко, В. Шинкарук та ін.), мистецтвознавчому (О. Алексєєв, Т. Баррет, К. Гайнік, М. Джанке та ін.). Проте у попередніх дослідженнях розглядалися окремі аспекти інтерпретаційної діяльності, зокрема, вони були присвячені проблематиці підготовки вчителів загальноосвітніх шкіл та студентів музично-хореографічного відділення.

На нашу думку, недостатньо дослідженою є проблема формування вмінь художньо-естетичної інтерпретації мистецьких творів саме у студентів дизайнерського фаху. Тому вивчення такого багатогранного поняття, як художньо-естетична інтерпретація у сучасних реаліях професійної підготовки майбутніх фахівців з дизайну є своєчасним, доцільним та перспективним явищем.

Мета статті полягає у розкритті ролі художньо-естетичної інтерпретації у формуванні естетичної свідомості майбутніх дизайнерів.

Серед дослідників існує різні погляди щодо сутності поняття «художньо-естетична інтерпретація». Так, у С. Кримського інтерпретація постає у двох аспектах: перший стосується її розуміння як моделюючої діяльності щодо дешифрування однієї системи в іншу, більш об'єктивнішу чи загально прийнятну; в другому аспекті, інтерпретація постає побудовою системи об'єктів, які складають предметну сферу значень базових термінів теорії, що досліджується, і задовольняють вимогам істинності її положень [13, с. 247]. В. Корзун мистецтво тлумачення зводить до трактування твору в процесі його виконання, розкриття його ідейно-образного змісту технічними засобами виконавського мистецтва [9, с. 74]. У дослідженні Г. Зельдмайера, інтерпретація творів образотворчого мистецтва постає як відтворення, репродукція, своєрідне «оживлення» мистецького твору» [6, с. 136]. За О. Рудницькою художня інтерпретація – це своєрідне тлумачення художнього твору, яке залежить від індивідуальності, соціальної належності та рівня розвитку суб'єкта, в основі якого лежить спільна художньо-творча діяльність викладача і студента [11, с. 92]. На думку

О. Ляшенко, вона є динамічним, багатоплановим, цілісним педагогічним процесом, що містить навчання та виховання інших особистостей у системі нової філософії освіти засобами різних видів мистецтв (музики, літератури, живопису) [10, с. 61]. Л. Бутенко, розкриваючи сутність інтерпретації художніх творів, визначає її як духовно-творчу діяльність митців (письменників, художників, композиторів та ін.), пов'язану з передачею в художньо-образній формі естетичного ставлення до навколишньої дійсності [1, с. 146]. О. Шикирінська вважає, що художня інтерпретація – це ступінь розуміння твору мистецтва, особливості його освоєння й естетичної оцінки інтерпретатором, що реалізується в поєднанні емоційного і логічного, формується в процесі осягнення мистецького твору та загалом є певною теорією пізнання [14, с. 34]. На думку Є. Колесника, це процес і результат створення версії оригіналу, або ж власного художнього твору на основі творчого переосмислення нехудожніх явищ або ж «первинного» твору мистецтва, який підлягає різним варіантам трансформацій [7, с. 38].

Таким чином, поняття «художньо-естетична інтерпретація» визначаємо як цілеспрямовану творчу інтелектуальну, психологічну, духовно-практичну діяльність, метою якої є як з'ясування чуттєво-емоційного та естетико-ціннісного концептуального конструкта творів мистецтва, так і самостійне креативне переосмислення наявних аналогів за безпосереднього діалогу з варіативністю матеріального уособлення сущого.

Серед особливостей художньої інтерпретаційної діяльності науковці виділяють наступні: предметом тлумачення можуть бути будь-які мистецькі твори, конструктивні елементи композиції, творчість й особистість автора, мистецька школа, художній напрям, стильовий період тощо (О. Шикирінська) [14, с. 34]; твір визначається як рухомий інваріант, що має важливе значення для його повноцінного буття в культурно-історичному процесі (В. Москаленко) [2, с. 255]; результатом художньої інтерпретації є візуалізований в конкретній формі (вербальній, письмовій, предметній) інформаційний образ мистецького твору, який спрямований на формування у реципієнта емоційно-естетичного ставлення до нього (О. Колоялова) [2, с. 75]; визначною властивістю інтерпретації є її адекватність авторському задуму, відповідність ідейно-змістовій концепції автору джерела (О. Рудницька), відповідність суб'єктивному уявленню твору як культурно-історичному образу (О. Котляревська) [2, с. 256]; тлумачення полягає в тому, щоб зробити значущими зв'язки між тим, що ми бачимо і переживаємо у творі мистецтва, та тим, що ще ми бачили і пережили (П. Торн) [15, с. 201]; центральну роль у тлумаченні творів мистецтва та у розумінні світу відіграють емоції, які є засобом з'ясування того, які властивості робота має і виражає (І. Шеффлер); значення творів мистецтва не обмежується тим, що їхні митці мали на увазі.

Крім того, художні твори чарують множинністю інтерпретацій, а досягнення єдиних, головних, уніфікованих, складових тлумачень не є метою інтерпретації (Т. Баррет) [15, с. 204]; історичні факти та культурні знання керують інтерпретаційним пошуком та обмежують уявлення щодо тлумачення, задля уникнення надмірної інтерпретації схожої з переїданням (У. Еко, Д. Куллер); діапазон допустимих інтерпретацій для будь-якого твору мистецтва, соціально утворений консенсусною згодою відповідних практиків внаслідок чисельного спільного досвіду [15, с. 209]; процес тлумачення базується на проекції герменевтичного кола, тобто має циклічний характер, який включає попереднє розуміння, діалогічну структуру питань і відповідей, постійне співвідношення цілого і його частин у будь-якому прояві інтерпретації (М. Гайдеггер, Г. Гадамер, В. Дільтей, Ф. Шлайєрмахер).

Перед тим, як висвітлити виховні можливості інтерпретаційної діяльності у формуванні естетичної свідомості дизайнера, розглянемо поняття «естетична свідомість» та її структурні елементи. За В. Лозовим, естетичну свідомість можна обґрунтувати з двох позицій: у широкому розумінні – це одна із форм духовного життя суспільства, яка зображає докільця, різноманітну діяльність людини, а також продукти (результати) цієї діяльності, в т. ч. художні твори, у почуттєвих образах, що усвідомлюються та оцінюються у судженнях естетичного смаку; у вузькому розумінні – це здатність сприймати та переживати у почуттєвих формах власне буття, знаходити та оцінювати загальнолюдські цінності та перетворювати цю дійсність у співвідношенні зі своїми уявленнями [4, с. 85]. Щодо компонентів цієї складної системи, то на повсякденному рівні її репрезентують естетичні почуття (емоції, переживання), тобто духовні утворення, які включають певний рівень соціалізації індивіда та сформованість істинно

людських потреб. Вони притаманні лише людині як істоті, здатній до абстрактного мислення та творчої діяльності. Проте, будучи складним психічним утворенням, естетичні почуття не мають вродженого характеру, тому формуються лише в процесі активної соціальної практики індивіда [4, с. 87]. Посередником між повсякденною й теоретичною свідомістю є естетичний смак. Він – найбільш свідомий прояв соціальної спроможності особистості, характеризується її здатністю до індивідуальної оцінки, відбору та формуванню власної системи естетичних цінностей, зорієнтованістю на досконалість та можливість особистості до саморозвитку. Рівень його сформованості є своєрідним віддзеркаленням цілісності людської індивідуальності: інтелекту, культури, соціального стану і національної приналежності особистості [4, с. 90]. Теоретичний рівень, становить естетичний ідеал – сутність найглибшого порядку, яка містить у собі найвищу форму розвитку реальності, що дана емоційно. Він виражається як духовна мета людства і є критерієм оцінки дійсності з естетичної точки зору [4, с. 92].

Найбільш яскраво усі компоненти естетичної свідомості виражаються у процесі спілкування з мистецтвом та інтерпретації його художніх здобутків. Якщо проаналізувати творчий доробок вітчизняних дизайнерів та художників-графіків ХХІ ст., то побачимо, що сучасне українське мистецтво намагається розв'язати проблеми взаємодії інтернаціонального та національного, новітнього і традиційного, з метою «входження» у світовий художній ринок при повному збереженні національної ідентичності. На думку Л. Закса, окреслений компромісний підхід до розвитку естетичного у сучасності, є найбільш правильною тенденцією поміж крайнощів: художнього консерватизму та художнього прогресизму (експансії). Якщо прихильники першого, позбавлені можливості усвідомити та пояснити нову естетичну реальність, то наслідувачі підходу «все може бути естетичним і вважатися мистецтвом» (широти без обмежень), втрачають розуміння специфіки самої естетики, поступово ведуть до її «самоліквідації». Натомість, «родова» специфіка класичного та сучасного мистецтва не виключає одне від одного, а навпаки, потребує постійного збагачення та збереження з боку митців [5, с. 14]. Окреслена тенденція виражена у творчості багатьох відомих українських дизайнерів та художників, проте рівень впровадження естетичної компоненти та духовно-смыслового наповнення їхніх робіт дозволяє поділити мистецькі зразки за рангом високої та низької художньо-естетичної цінності.

Так, до першої категорії можемо віднести роботи дизайнерів О. Турянської та П. Макова. Окрім декоративних та естетичних якостей, вони сповнені філософськими сенсами та національними фольклорними образами, які гармонійно співвідносяться з європейським тяжінням до асоціативного доповнення зображення глядачем, будівництва предметного середовища простору не стільки об'ємами, скільки паузами та просвітами, інтелектуального ідейного забарвлення твору. Високим естетичним смаком вражає також книжковий дизайн провідних видавництв України: «А-БА-БА-ГА-ЛА-МА-ГА», «Видавництво Старого лева», «Glowberry Books». Майстри шанобливо зберігають традиції класичного графічного мистецтва поєднуючи його зі сміливими європейськими інноваціями. Так, у дизайнерському продукту Є. Гапчинської інтерпретовано естетику примітивів народної картинки з її філософією гумористично-оптимістичного ставлення до життя в поєднанні з європейською художньою течією мінімал-арту на чолі з естетикою лаконічності форм. Класичні та інтерактивні видання, які оформленні В. Єрко, гармонійно поєднують декоративне трактування деталізованих фольклорних естетичних ідеалів та можливості комп'ютерної графіки, фотоколажу. Естетична сторона дизайну середовища у творах суперграфіки (Г. Ван Хелтена, А. Кислова, Ж. Маллана, О. Родняк, М. Рута, О. Сівецького, Х. Колоши, А. Калькова, С. Радкевича, груп «Wallstret», «ART», «NUNKA», «Інтересні казки» та ін.) сприяє цілісності сприйняття простору та підсилює мотивацію громадян щодо широкого національного культурного відродження. Стилістично композиції належать до школи львівського сакрального мистецтва, реалізму, абстракціонізму, сюрреалізму. Однак здебільшого молоді майстри популяризують естетичні ідеали та цінності далекої давнини (Берегині-Батьківщини, Матері-Землі, Неньки-України, Міроносиці, Самійла Кішки, Богдана Хмельницького, козака Голоти та ін.).

Щодо другої категорії мистецьких творів, то в ній простежується вже руйнівний характер інтеграційних культурних процесів на естетичну свідомість дизайнерів. Інтерпретування національних естетичних ідеалів здійснюється крізь призму поп-арту, кітч, коміксу,

мультфільмів, «аніме», ескізів татуювання, героїв відеоігор (А. Єрмоленко, І. Баранько, Ю. Журавль, О. Бондаренко, І. Бежук та ін.). Такі естетичні форми подання дуже популярні серед підлітків, проте в них синкретичні символи нашої нації (Тарас Шевченко, козак Голота, Максим Оса, Мамай-змієборець та ін.) перетворюються просто в культових супергероїв та гламурних модних осіб. Відповідний фоновий антураж (напівголі жінки, черепи з оселедцями й кастетами, різноманітне сучасне озброєння, непристойні сцени, оздоблені національною тематикою та символікою) хоча й несе в собі відповідне смислове наповнення, проте воно аж ніяк не спрямоване на моральне, естетичне, культурне піднесення молоді. Тому окреслені твори не можуть вважатися продуктами дійсної естетичної свідомості, а відтак бути взірцем для наслідування майбутнім дизайнерами та засобом її формування.

Аналізуючи процес формування естетичної свідомості, Л. Столович, зазначає, що естетична оцінка та естетичне судження щодо твору мистецтва, які виникають у результаті його тлумачення, мають місце, як у висловах інтерпретатора, який безпосередньо сприймає будь-який об'єкт дійсності, так і у творі мистецтва, який містить в собі оцінювальне ставлення до дійсності, що зображується, але вже з позиції свого творця [12, с. 24].

Емоційні реакції під час цілеспрямованої концентрації на прекрасному дозволяють виробити множинність почуттів до зображеного: активної симпатії чи антипатії, доброзичливості чи непримиренності, гуманності, толерантності, відчуття справедливості тощо. Збагачення, тим самим, емоційного інтелекту особистості сприяє емоційному самоусвідомленню та розумінню емоційного стану інших людей; здатності налагодженню оптимальних психологічних взаємин під час проектної діяльності; емоційній активації та регуляції власної інтелектуальної діяльності; умінню стимулювати переживання, які сприяють вирішенню творчих завдань. Проте чимало науковців, серед яких Т. Баррет, О. Рудницька, О. Шикирінська, Г. Зельдмайер, наголошують на тому, що хоча тлумачення наших почуттів і тлумачення творів мистецтва є практично нерозривними процесами, проте досягнути сенсу твору лише екзистенційним шляхом неможливо. Отриманий досвід емоційного переживання в процесі інтерпретаційної діяльності потребує значного поглиблення завдяки залученню цілого спектра культурологічних, філософських, психологічних, мистецьких знань. Саме на цьому базується як ґрунтовний всебічний мистецький та смисловий аналіз твору, так і формування естетичного смаку.

Е. Берк розуміє гарний смак як вірність визначених та обґрунтованих суджень у сфері мистецтв загальних для всіх та збагнених для роздумів і розуміння (головна компонента витонченого смаку). Естетичний смак залежить від сформованої чуттєвості особистості, тому що якщо її дух не має схильності до насолоди уяви, то людина ніколи не буде націлена на отримання компетентних знань в цій сфері [4, с. 218]. Емоціональна проникливість та естетична розбірливість впливають на художній смак як особливу модифікацію естетичного смаку. Він визначається спеціальною художньою освіченістю, до якої входять знання форми та змісту витворів мистецтва, особливостей оперування різними засобами образотворчої виразності, обізнаність у системі загальнокультурних та мистецьких цінностей, яка змінювалась одночасно з періодами розвитку людства. Ці два поняття є дуже взаємопроникними та мобільними як у межах конкретної культурної доби чи суспільства, так і тоді, коли йде мова про життєвий розвиток і художньо-проектну діяльність конкретного індивіда, смаки якого впродовж життя можуть видозмінюватися. Смислової та формової трансформації зазнає й естетичний ідеал.

Ґрунтовний аналіз мистецьких творів як системи духовної та естетичної мети людства у конкретний період розвитку дозволить простежити суспільні та моральні ідеали митців, а також на їх базі сформувати індивідуальну систему цінностей, віднайти естетичну форму її подання у власних дизайн-проектах.

Отже, художньо-естетична інтерпретація є ефективним способом взаємодії з творами мистецтва, ґрунтовною базою проектної діяльності, дієвим засобом у формуванні естетичної свідомості особистості. Високий рівень естетичної свідомості дає можливість дизайнеру створювати дизайн-продукти, які відрізняються креативністю, майстерністю виконання, естетичною, функціональною та ергономічною довершеністю, інтегральною спрямованістю

СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ УДОСКОНАЛЕННЯ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ У ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ УКРАЇНИ

зображальних засобів та форм візуалізації, національним колоритом, композиційною гармонією, духовно-перетворювальною здатністю до виховання людської природи.

Перспективи подальших розвідок вбачаємо у дослідженні та обґрунтуванні особливостей естетизації художнього образу в дизайні засобом художньо-естетичної інтерпретації.

ЛІТЕРАТУРА

1. Бутенко Л. В. Функції інтерпретації художніх творів у формуванні духовності старшокласників. Педагогічні науки. 2004. №37. С. 145–148.
2. Воскобойнікова Ю. В. Типологія критеріїв адекватності виконавської інтерпретації. Культура України. 2011. №35. С. 254–262.
3. Естетика / за ред. В. О. Лозового. К.: Юрінком Інтер, 2005. 208 с.
4. Етика. Естетика / за ред. І. Панченко. К.: Центр учбової літератури, 2014. 432 с.
5. Закс Л. А. Ситуация в эстетике начала XXI века: новые явления – старые крайности. Эстетика перед вызовами XX века: материалы науч.-практ. конф., 30 октября 2015 г. Санкт-Петербург, 2015. С. 14–16.
6. Зельдмайр Г. Искусство и истина: Теория и метод истории искусства. СПб: Ахимба, 2000. 272 с.
7. Колесник Е. С. О значении понятия художественная интерпретация. Журнал научных публикаций аспирантов и докторантов. 2014. № 9. С. 37–40.
8. Колоянова О. Интерпретація твору образотворчого мистецтва як особливий вид діяльності педагога-художника. Проблеми підготовки сучасного вчителя. 2013. № 8. С. 71–76.
9. Корзун В. В. Художня інтерпретація музичних творів як вищій щабель виконавської майстерності. Педагогічні науки. 2014. № 120. С. 74–79.
10. Ляшенко О. Д. Художня інтерпретація творів мистецтва в теорії та практиці наукового аналізу. Неперервна музична освіта: теорія і методика. 2011. № 3. С. 58–63.
11. Рудницька О. П. Педагогіка: загальна та мистецька: навч. посібник Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2005. 270 с.
12. Столович Л. Н. Эстетическая и художественная ценность: сущность, специфика, соотношение. М.: Знание, 1983. 64 с.
13. Філософський енциклопедичний словник / ред. В. І Шинкарук. К., 2002. С. 751.
14. Шикирінська О. А. Підготовка майбутніх учителів початкових класів до художньо-педагогічної інтерпретації мистецьких творів: дис. ... канд. пед. наук: 13.00.04. Вінниця, 2013. 187 с.
15. Barret, T. (2002). Principles for Interpreting Art. Boston, Massachusetts: McGraw-Hill Education-Europe, 192.

REFERENCES

1. Butenko, L. V. (2004). Funktsii interpretatsii khudozhnikh tvoriv u formuvanni dukhovnosti starshoklasnykiv [Functions of interpretation of works of art in forming the spirituality of high school students]. "Pedagogical Sciences". Vol. 37. S. 145–148. [in Ukrainian].
2. Voskoboinikova, Yu. V. (2011) Tipolohiia kryteriiv adekvatnosti vykonavskoi interpretatsii [The typology of criteria for adequacy of executive interpretation]. "Culture of Ukraine". Vol. 35. S. 254–262. [in Ukrainian].
3. Lozovyi, V. O. (Eds.). (2005). Estetyka [Aesthetics]. Kyiv: Yurinkom Inter [in Ukrainian].
4. Panchenko, I. (Eds.). (2014). Etyka. Estetyka [Ethics. Aesthetics]. Kyiv: Tsentri uchbovoi literatury [in Ukrainian].
5. Zaks, L. A. (2015). Situatsiya v estetike nachala XXI veka: novye yavleniya – starye kraynosti [The situation in the aesthetics of the beginning of the XXI century: new phenomena are old extremes]. Estetika pered vyzovami XX veka – Aesthetics before the challenges of the XX century: Proceedings of the Scientific and Practical Conference. S. 14–16). St. Petersburg [in Russian].
6. Zeldmayr, G. (2000). Iskusstvo i istina: Teoriya i metod istorii iskusstva [Art and Truth: Theory and Method of Art History]. St. Petersburg, Russia: Akhimba, 272. [in Russian].
7. Kolesnik, Ye. S. (2014) O znachenii ponyatiya khudozhestvennaya interpretatsiya [About the meaning of the concept artistic interpretation]. Journal of postgraduate and doctoral students' scientific publications. Vol. 9. S. 37–40. [in Russian].
8. Koloianova, O. (2013) Interpretatsiia tvoriv obrazotvorchoho mystetstva yak osoblyvyi vyd diialnosti pedahoha-khudozhnyka [Interpretation of the work of fine art as a special activity of teacher-artist]. "Problems of modern teacher preparation". Vol. 8. S. 71–76. [in Ukrainian].
9. Korzun, V. V. (2014). Khudozhnia interpretatsiia muzychnykh tvoriv yak vyshchii shchabel vykonavskoi maisternosti [Artistic interpretation of musical works as the highest stage of performing skills]. "Pedagogical Sciences". Vol. 120. S. 74–79. [in Ukrainian].

10. Liashenko, O. D. (2011). Khudozhnia interpretatsiia tvoriv mystetstva v teorii ta praktytsi naukovoho analizu [Artistic interpretation of works of art in the theory and practice of scientific analysis]. "Continuing music education: theory and methodology". Vol. 3. S. 58–63. [in Ukrainian].
11. Rudnytska, O. P. (2005). Pedahohika: zahalna ta mystetska [Pedagogy: general and artistic]. Ternopil: Navchalna knyha – Bohdan, 270. [in Ukrainian].
12. Stolovich, L. N. (1983). Esteticheskaya i hudozhestvennaya tsennost: suschnost, spetsifika, sootnoshenie [Aesthetic and artistic value: essence, specificity, correlation]. M.: Knowledge, 64 s. [in Russian].
13. Shynkaruk, V. I. (Eds.). (2002). Filosofskyi entsyklopedychnyi slovnyk [Encyclopedic Dictionary of Philosophy]. Kyiv: Abrys [in Ukrainian].
14. Shykyrinska, O. A. (2013). Pidhotovka maibutnikh uchyteliv pochatkovykh klasiv do khudozhno-pedahohichnoi interpretatsii mystetskykh tvoriv [Preparation of future elementary school teachers for artistic and pedagogical interpretation of works of art]. Candidate's thesis. Vinnitsa, 187 s. [in Ukrainian].
15. Barret, T. (2002). Principles for Interpreting Art. Boston, Massachusetts: McGraw-HillEducation-Europe, 192 p. [in English].